

'De aankondigingspolitiek van de regering zal veel werknemers ontgoochelen'

Aan de loonmarge van 0,4 procent wil de regering niet raken, dus kwam ze met het voorstel van een eenmalige coronapremie tot 500 euro. Mooi meegenomen, vindt het ACV, maar geen echte oplossing voor de problemen met de loonwet. En dan moet het sociaal overleg over de minimumlonen, landingsbanen en het SWT nog beginnen.

TEKST SIMON BELLENS

Na een maandenlange impasse in het loonoverleg was het finaal aan de regering om de knoop door te hakken. Het debacle tussen de vakbonden, die de vastgelegde loonmarge van 0,4 procent 'een aalmoes' vinden en het oneerlijke kader van de loonwet ter discussie stellen, en de werkgevers, die vooral niet aan die loonwet willen raken, dreigde de Vivaldi-partijen tegen elkaar op te zetten. Maar enkele dagen nadat de sociale partners definitief de handdoek in de ring van het loonoverleg hadden gegooid, deed de regering een bemiddelingsvoorstel.

Dat moest het midden houden tussen de liberale onwrikbaarheid over de loonwet en de eis van de linkere partijen om een echte opslag mogelijk te maken. De loonnormwet en de loonmarge van 0,4 procent blijven onveranderd, maar een eenmalige coronapremie tot 500 euro zou mogelijk worden in bedrijven die het tijdens de crisis goed gedaan hebben.

Ondertussen zitten de sociale partners wel rond de tafel om afspraken te maken rond onder meer de minimumlonen, de landingsbanen en het SWT (het vroegere brugpensioen).

Willekeur

Het regeringsvoorstel bestaat uit één zinnenetje dat nu al anders geïnterpreteerd wordt door de werkgevers- en werknemersorganisaties, verduidelijkt Pia Stalpaert, voorzitter van ACV Voeding en Diensten. 'Er hangt veel mist rond de coronapremie. Het VBO (Verbond van Belgische ondernemingen, red.) en Unizo (Unie van Zelfstandige Ondernemers, red.) lezen erin dat de premie per bedrijf onderhandeld wordt. Wij willen dat sectoraal doen zodat mensen niet afhankelijk van de willekeur van de werkgever.'

Niet naïef zijn

Volgens Stalpaert zijn vooral de werknemers in kleine en middelgrote ondernemingen, waar vaak geen syndicaal overleg is, gebaat bij sectorafspraken: 'Volgens Unizo zullen de werkgevers die premie allemaal volledig uitbetalen, maar als je ziet hoe moeilijk het overleg nu al verloopt over zaken van veel minder belang, mogen we niet naïef zijn. Ik zou heel graag ongelijk krijgen en ik hoop uit de grond van mijn

hart dat de werkgevers het initiatief zullen nemen, maar de ervaring leert mij het tegendeel.'

Dat zorgt voor veel onduidelijkheid over de coronapremie. 'Veel mensen vragen ons nu al wanneer ze die 500 euro zullen krijgen', zegt Stalpaert. '500 euro is geen peanuts, de mensen rekenen daar nu op, maar als puntje bij paaltje komt en die premie niet afdwingbaar blijkt, zullen we veel mensen moeten ontgoochelen door de aankondigingspolitiek van de regering. Het is op dit moment onmogelijk om in te schatten welke werknemers in welke bedrijven hoeveel van de premie te zien zullen krijgen.'

Landingsbanen en SWT

De vakbonden kunnen zich dus niet vinden in het bemiddelingsvoorstel van de regering. Die zal de loonmarge van 0,4 procent zonder tegenvoorstel niettemin binnen de maand in een Koninklijk Besluit omzetten.'

'Als de onderhandelingen in de Groep van Tien geen uitkomst bieden, lopen de huidige cao's gewoon af en is er voor veel mensen geen oplossing voor hun eindeloopbaanproblematiek'

PIA STALPAERT,
ACV VOEDING EN DIENSTEN

'Over andere facetten van het tweejarige Interprofessioneel Akkoord (IPA) onderhandelen de sociale partners wel verder. Met name voor werknemers die door herstructureringen, leeftijd of na een lange loopbaan op een eindeloopbaanregeling rekenen, staat veel op het spel. 'We krijgen erg veel vragen over het SWT en de landingsbanen', beaamt Pia Stalpaert. 'Als de onderhandelingen in de Groep van Tien tegen 9 juni geen uitkomsten bieden, lopen de huidige cao's gewoon af en is er voor veel mensen geen oplossing voor hun eindeloopbaanproblematiek.' ■

Dorine (59) werkt sinds haar veertiende als huishoudhulp 'Ik voel dat ik soms op de limiet zit'

Dorine Goethals is sinds haar veertiende aan de slag als huishoudhulp. Momenteel staat ze voor Familiehulp ouderen bij. Volgend jaar wordt ze zestig, en dan hoopt ze op een kortere werkweek te kunnen terugvallen. 'Ik doe mijn werk heel graag', vertelt ze, 'maar het is zwaar werk. Zowel fysiek, want ouderen kunnen wel wat afstoffen in huis, maar vragen mij bijvoorbeeld om de vloer te poetsen, als mentaal, want de mensen bij wie ik kom hebben nood aan een luisterend oor. Dagelijks bij meerdere cliënten komen, is voor mij niet meer haalbaar. Daarom wil ik op halve werkdagen terugschakelen, zo kan ik de huishoudens waar ik kom de hulp blijven bieden die ze vragen. Het is bang afwachten of dat mogelijk wordt.'

Zonder akkoord vreest Dorine dat ze minder zal werken, maar dan zonder behoud van loon- en pensioenrechten. Of, in het ergste geval, dat haar gezondheid het begeeft en ze vaker ziek uitvalt. 'Ik voel dat ik nu al soms op de limiet zit. In maart was ik drie weken out. Op mijn leeftijd slaat de uitputting sneller toe.'

Maandag (17/5) maakte het Riziv bekend dat het aantal langdurig arbeidsongeschikte mensen door burn-out of depressie in vier jaar toenam met veertig procent, tot bijna 112 000 Belgen. Dat zou, aldus professor Klinische Psychologie aan de VUB Elke Van Hoof, ondermeer te wijten zijn aan de recente verstrengingen van de eindeloopbaanstels. ■